

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan sveder, isimi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nemški schulverein.

Nemškoliberalni stranki se z nemške strani vedno očita, da ni narodna, da nima zmislja za narodnostna stremjenja in vender je ta stranka ustanovila mogočno in slovanskim narodom sila ne varno organizacijo, katera služi zgolj in jedino v narodopolitične namene, namreč nemški „schulverein“.

Delovanje nemškega „schulvereina“ je Slovanom na severu in na jugu naše monarhije več škodovalo, nego vse vpitje radikalnih nemških strank, več nego ves pritisk nemških uradnikov in bogatašev. Koder se je ustanovila schulvereinska šola, se širi germanizacija sistematično, naraščaj, od katerega je odvisna bodočnost vsakega naroda, se ponemčuje in vzgajajo se narodnostno vsaj indiferentni ljudje, ako že ne renegatje in trdi Nemci. Na Češkem, na Moravskem in deloma tudi na Slovenskem vidimo, kako je taka schulvereinska šola popačila v narodnem oziru mladino, pa tudi kako upliva na starejše ljudi in jih odvraca od naroda, kateremu pripadajo.

Od tod izvira nasprotstvo Slovanov zoper nemški „schulverein“, katero nasprotstvo se ne ublaži, dokler se bodo v schulvereinske šole vzprejemali nenemški otroci, dokler bodo ti zavodi delovali v narodnem oziru na pogubo Slovanov, v političnem pa na korist raznih nemških strank.

Od tod pa izvira tudi naše zanimanje za napredovanje ali nazadovanje tega društva, o katerem se lahko poučimo vsako leto, kadar je društveni občni zbor.

Nekaj let sem hira nemški „schulverein“ jako hitro. Nemškoliberalna stranka ga je ustanovila in mu z velikimi denarnimi žrtvami zagotovila obstanek, odkar pa propada stranka, gineva tudi „schulverein“.

Takozvani nemškonacionalni elementi naskakujejo „schulverein“ že dokaj let. Radi bi društvo iztrgali iz liberalnih rok in zato predlagajo skoro vsako leto, naj bode podružnicam dano na voljo, vzprejemati mej društvenike žide ali je ne vzprejemati. Nacionalcji ravnaajo povsem dosledno in v zmielu svojega programa, ako skušajo žide iztisniti iz društva, da pa se liberalci temu ustavljajo, je

prav tako naravno. Nacionalcji zmatrajo žide za poseben narod, liberalci pa jih zmatrajo za Nemce.

Ta bolj programatični nego praktični prepričje prouzočil, da je jel „Schulverein“ vidno ginevati. Tudi največji nasprotnik židov mora priznati, da so žrtvovali za nemški „schulverein“ ogromne svote. Židje vzdržujejo prav za prav celo društvo, kar se nabere mej Nemci, je tako malenkostno, da ne pride dosti v poštev. Židje so začeli popuščati „schulverein“ in od tedaj ima društvo vsako leto manj dohodkov. Ako se nacionalcem pošreči, iztisniti iz vodstva nemškega „schulvereina“ liberalno stranko, se odvrnejo židje od društva in to ne bo moglo več tako delati kakor doslej, moralo se bo omejiti na vzdržavanje šol samo za nemške otroke, ako bode sploh moglo obstati, zakaj da bi pristni Nemci nadomestili iz narodne navdušenosti to, kar so društvu dajali židje iz praktičnih in političnih razlogov, tega nihče ne verjame.

Letošnji občni zbor nemškega „schulvereina“ se je vršil v Brau, jedinem velikem mestu, kjer nosijo liberalci še zvonec. Tudi na tem zboru so obnovili nacionalci svoj predlog, naj se židje iz društva izključijo. Predlog je sicer propal, a glasovanje je pričalo, da so nacionalci dobili že tretjino podružnic v svoje roke in nam se zdi, da pride društvo tem prej v nacionalne roke, čim prej propade nemškoliberalna stranka.

Na tem istem shodu pa se je storil tudi sklep, naj društvo omeji svoje delovanje, zlasti naj novih šol ne ustanavlja, to pa zategadelj, ker se dohodki čedalje bolj krče. S tem sklepom je storil nemški „schulverein“ prvi korak nazaj, in hliniti bi se morali, ko bi rekli, da nas to ne veseli. „Schulverein“ je imel v minulem letu celih 43 327 gld. manj dohodkov nego predidode leto in 8074 gld. manj nego je bilo proračunjeno. Dohodki pa se krčijo že več let.

Nemški „schulverein“ je že prekoračil višek svojega razvoja. A dasi igublja tla in dasi mu židje odtegujejo svojo podporo, ne smemo držati rok križem, nego moramo z vsemi silami skušati, da paralizujemo njegovo djelovanje, da popravimo škodo, katero nam dela. To pa je najbolje mogoče z izdatnim podpiranjem naše družbe sv. Cirila in Metoda.

slamnika, odičenega povsem priprosto s par cvetlicami in pestrim trakom, pa so radovedno zrlj plavi, svitli kodri in podajali njenemu mičnemu obrazku neki nedolžno-koksten značaj.

Boječe-radovedno se je ozrla po kapelanovi sobi, popravila krilo, in začela:

„Oh, prav nadležna vam bom menda, ker pridem z veliko prošnjo. Nedavno sva došli z mamá semkaj. Mama je bolna in išče si tukaj zdravja. Toda časih je tako čmerna, otožna, da skoro obupa, da je jaz sama kar ne morem potolažiti. Mama je navajena, da prihajajo doma gospodje duhovniki večkrat k nam, in želi si, da bi tudi tu imela včasih tako družbo. Hotela sem torej iti k gospodu dekanu; a zvedela sem, da je sam bolehav, in nisem se upala nadlegovati ga. Osmelila sem se pa priti k vam, častiti gospod, in vas prositi, bi vam li bilo mogoče, posvetiti nekoliko trenutkov moji ubogi mamici! Oh! — Saj uboga je res! — Videli bodete sami in smilila se vam bo!“

„Iz srca rad ustrezem vaši in vaše milostljive gospé mamá želji. Saj veste, da je to tudi moja dolžnost; mej sedmimi telesnimi deli usmiljenja glasi se peto „bolnike obiskavati“, in mej duševnimi „za-

Državni zbor.

Na Dunaji, 27. maja.

Zbornica je v današnji seji razpravljala o zakonskem načrtu glede odpisa zemljiškega davka vsled škode po ujmah. Razprava, katera se danes še ni doglala, je bila precej dolga. Najvažnejši je bil govor finančnega ministra dr. Bilinskega, kateri je naznanil, da je vlada sklenila odobriti sklep, glede popusta 2½ milijona pri zemljiškem davku.

Precej ostra debata se je unela glede nujnih predlogov dr. Kaizla in Pernerstorferja zaradi dogodb v Dörfllu pri Liberech, kjer so orožniki na delavce streljali in tri osebe ustrelili več drugih pa ranili.

Ministerski predsednik grof B a d e n i je opravičeval postopanje oblasti pri dotičnih izgrelih. Trdil je, da so delavci na orožnike metali kamne.

Posl. P e r n e r s t o r f e r je natančno popisal vso dogodbo in zlasti povdarjal, da delavci niso kamnov metali. Prijemal je ostro severnočeške fabrikante in vlado, kateri je očital, da stoji na stališču: v Avstriji je človeška kri po ceni. Govornik je svaril vlado, naj prizadetih orožnikov nikar ne odlikuje.

Govorili so še poslanci B e n d l, V a š a t y in Š a m a n e k, potem pa se je odklonila nujnost obeh predlogov.

Po raznih interpelacijah je dr. P a c a k predlagal, naj se zakon o uredbi domovinstva postavi na dnevni red jutrišnje seje, kar je pa zbornica odklonila.

Prihoduja seja bo jutri.

V Ljubljani, 28. maja.

Dunajski mestni svet. Protisemitska večina je ponudila liberalni manjšini šest mandatov za mestni svet. Liberalci so jih pa sprejeli. Protisemitje so pokazali, da nikakor ne mislijo prezirati manjšine. Nekateri liberalni listi niso zadovoljni, da liberalci prevzamejo ponudbo protisemitov. Po njih mnenju bi bili morali to ponudbo kar odkloniti. Dunaj hoče čisto protisemitski zastop, naj ga torej ima. Liberalni časopisi trdijo, da so protisemitje le zaradi tega ponudili šest mandatov za mestni svet liberalcem, ker jim nedostaje sposobnih močij. To je pač le nemškoliberalna domišljavost.

Listek.

Gorski župnik.

(Slika. Spisal Fr. Javor.)
(Dalje.)

„Poljubljam roko, častiti gospod“, — je pozdravilo nekega dne mlado in lepo dekle kapelana Antona, stopivši v njegovo sobo, in se lahko naklonilo.

„S čim vam morem postreči, gospica?“ — je vprašal Anton nekako v zadregi in presenečen ob tako nenavadnem in ljubkem posetu, ter ji ponudil prostor na svojem, s temno-rudečim baržunom pošitem divanu.

Ko je sedla, je zašumelo njeno elegantno krilo, in izpod njega so se prikazale male nogice, tičeče v izrezanih lakovih čevljičkih. Bila je lepa, očarujoča plavalaska Vernikova Olga. S svojimi, kakor jasno, poletno večerno nebo plavimi očmi pogledala je čisto človeka tako neizrecno milo, da se ti je zazdelo, kot bi gledal skozi nje v globino njenih mislij in želja. In njena, po najnovejši modi prikrojena oprava objemala je njeno stasito telo lepih, polnih oblik tako, kot bi bila nanj vilita. Izpod širokokrajnega

lostne tolažiti“. Če je vsak človek dolžan, jih izpolnjevati, koliko bolj jaz kot duhovnik!“

„O, hvala vam!“ — je hitelo dekle.

„In kdaj lahko pridem, da bi bilo gospej mamá najbolj po godu?“

„Kadar koli vam je drago! — Midve imavi itak vedno dovolj, če ne preveč časa; torej kadar vam dopuščajo opravki!“

„Ne, na bolnike se mora vedno ozirati! Kdaj bi pa želela gospa mamá?“

„Po obedu nekoliko zaspi, — baš sedaj sem jo pustila spečo doma“, — je začela gospica zaupljivo pripovedovati, ko je spoznala ljubeznjivost kapelanovo. „Ob treh je že vedno po konci in potem čakave, da odjenja huda vročina in greve ob 5. uri v park, dokler naju večerni hlad ne požene zopet v sobo.“

„Pridem torej, če vam drago, jutri ob 4. uri popoldne; seveda, če me ne zmoti nenadoma kako opravilo.“

„Prosim, prosim! O, — kako bo vesela mamá! — je vskliknila gospica vzradočena. Na to je vstala raz divan; naznanivši mu stanovanje, poslovala se je z naklonom, hoteč poljubiti duhovniku roko, katero pa je le-ta brzo odtegnil, ter odšla.

Protisemitje bodo pa delali liberalce za soodgovorne, ako se njih uprava ne obnese. Seveda naj pišejo liberalni listi, kar hote, liberalni mestni svetniki bodo vstopili v mestni svet, ker je njim za plačilo mestnih svetnikov. Vsaj so mestni svet osnovali zaradi tega, da imajo nekateri njih voditelji službe.

Grof Kielmansegg ni nič po godu dunajskim protisemitom. Posebno se je jim zameril s svojim govorom ob instalaciji županovi, ko je naglašal, da mestna uprava ne sme delati razlike med raznimi verami. Sedaj protisemitje zahtevajo, da naj grof Kielmansegg kar odstopi, ker se je postavil v nasprotje z večino dunajskega prebivalstva. Mi jako dvomimo, da bi grof Kielmansegg ustregel tej želji protisemitov. Občinski zastop ima pač pravico, da prisili župana, da odstopi, a glede cesarskih namestnikov nima nič govoriti. Grof Kielmansegg tudi ni namestnik samo za Dunaj, temveč za vso Dolenjo Avstrijsko. To pa še ni ravno dokazano, da je v nasprotju z voljo vse dežele. Sicer je pa pomisliti, da najbrž ni govoril iz lastne inicijative, temveč po nalogu grofa Badenija. Zatorej naj se protisemitje zaženo v Badenija. Res ni bilo posebno umestno, kar je Kielmansegg govoril, a vjemalo se je popolnoma z osnovnimi zakoni, ki jednako veljajo za kristijane in žide. Dokler se pa namestnik zakonov drži, ni povoda, ga odstraniti. Državnih osnovnih zakonov pa še ne bode tako hitro mogoče premeniti in zato se jih bode morala držati tudi dunajska mestna uprava, naj tudi kedaj dr. Lueger ali pa knez Liechtenstein župau postane.

Srbi in Bolgari. Nasprotje med Srbi in Bolgari se je precej pomajšalo, celo makedonsko vprašanje več ne moti dobrih razmer. Dne 25. ti m. je bilo v Sredec prišlo kacic 1000 Srbov, ki jih je prebivalstvo navdušeno vsprejelo. V mestu so jim priredili na čast več banketov, pri katerih se je napijalo ruskemu carju, srbskemu kralju, bolgarskemu in črnogorskemu knezu, ter naglašalo slovansko vzajemnost. Pri enem banketu je bil učni minister in več pisateljev. Drugi bolgarski vladni krogi so se vzdržali vsakega pozdrava srbskih gostov. Drugi dan je pa došlo kacic 200 srbskih dijakov, katere so zlasti bolgarski dijaki z veliko navdušenostjo vsprejeli. Želeli je, da bi prijateljstvo med Srbi in Bolgari bilo trajno, ker je to v interesu obeh narodnostij.

Stanje na Kreti. Turki se izgovarjajo, da so napali kristijane, ker so poslednji v Vamosu sto Turkov ujeli. V Redimuu so turški vojaki šli od hiše do hiše in pobijali kristijane. Poslednji so se branili, kakor so se mogli. Po vsej Kreti je ustavljen ves poštni in brzojavni promet, samo pisma konzulov in uradov se še odpošiljajo. — Kračani v Atenah imeli so shod, na katerem so sklenili, grško vlado pozvati, da stori vse potrebno, da se naredi konec klanju na Kreti. Ministerski svet se je tudi že posvetoval o položaju na Kreti in sklenil, da bode Grška storila v tej stvari, kar je mogoče. Turška vlada je v veliki zadregi. Odrčila je bila ravno, da se skliče kračansko narodno sobranje, da s tem potolaži razburjeno prebivalstvo; a v takem razburjenju pa še zborovanje ni mogoče. Zastopniki velevlastij jo pa tudi resno opominjajo, naj naredi red.

Ustavna vprašanja v južni Nemčiji. Na Vürtemberskem je v zbornici poslancev tretjina

„Klanjam se, gospica!“ — ji je zaklical še Anton, spremivši jo do hišnih vrat.

„Z Bogom! Na svidenje jutri!“

„Lepo dekle je to!“ — je vskliknil Anton, vrnivši se v sobo.

Olga pa je vesela hitela domov, kjer se je bila mamá mej tem že prebudila.

„Oh! mamá, ti ne veš, kako prijazen je gospod kapelan! In kako čedno ima v svoji sobici, kakor da bi mu najnežnejše roke urejevale njegovo bivališče.“ — Pripovedovala je minuciozno vse, kar je zapazila v kapelanovem stanovanju, potem pa pristavila: „Tudi sam je prikupljiv, eleganten človek. Pa saj ga bodeš jutri popoldne, ko pride, spoznala sama!“

Tako je poročala dobra Olga o svoji misiji pri kapelanu.

Gospa se je zadovoljno nasmehnila: „Vidiš, da ni bilo tako hudo; pa si se tako bala, dragica moja“ — in pritiskala ji je gorak poljub na zarudelo lice.

Gospa Vernikova je bila vdova bogatega veleposestnika Vernika, ki je imel svoj gradič na Spodnjem Štajerju. Podedovala je po svojem soprogu veliko premoženje, da bi bila lahko brez skrbi živela

dednih članov. Ker ti člani navadno glasujejo z vlado, ni nobeni vladi težko dobiti večine. Demokratične stranke se že trideset let bore proti temu privilegiju. Vlada je sedaj vendar obljubila, da se dedni člani zbornice poslancev postavijo v gospodsko zbornico. — Na Badenskem je občna volilna pravica, a voli se po volilnih možeh. Sedaj bi pa radi indirektno volitve odpravili. Zbornica poslancev se je za to že izrekla, a zahteva, da se vpelje proporcionalna volilna sistema, da bode tudi manjšina dostojno zastopana. Narodni liberalci so predlagali, naj se bi 58 poslancev volilo po občni volilni pravici, 15 poslancev naj bi pa volili občinski zastopi. Vlada je tudi za to, a socialni demokratje in katoliška stranka se pa upirajo. Sporazumljenje se najbrž še kmalu ne doseže.

Dopisi.

Iz Vipave, 26. maja. Z zakonom dne 16. marca 1896 združila se je dosedanja glavna občina Vipava v 2 samostojni občini, namreč Vipava in Vrhpolje. Pred volitvijo novih odborov zbrali so se dne 25. maja t. l. odborniki sedanje glavne občine Vipave k zadnji skupni seji, da se pred združitvijo do dobra pobotajo glede skupnega imetja in skupnih bremen novih dveh občin. Vsled tega zbrali so se svetovalci in odborniki v mnogobrojnem številu; izmed 24 odbornikov bilo je navzočih 20. Predno se je prešlo na dnevni red, rešiti je bilo samostalen predlog g. Josipa Žvokelja, obč svetovalca, iz Vipave, skazati se je imela pred delitvijo občine čast možu, ki je v dobi 30 let neumorno deloval kot odbornik ozir. svetovalec občine, skozi 9 let pa ji stal na čelu kot župan. G. Anton Hrovatin pokazal je Vipavcem, kakšen mora biti tisti, katerega ljudska volja postavi na častno mesto župana. Stavitelj predloga poudarjal je mnogobrojne zasluge g. župana, katerih tu naštevati, bi bilo odveč. Dasi je imela občina, ozir. županstvo pretrpeti hude čase, dasi je bilo napadov na obč. gospodarstvo mnogo, dasi so se hotele kratiti pravice županstva in občine celo od višjih oblastnij, dasi se je ruvalo proti g. županu iz nasprotnuga tabora in rabilo vse pripomočke — tudi prižnico v cerkvi — da se mu spodkoplje zaupanje pri ljudstvu — vendar je g. Ant. Hrovatin vztrajal na svojem mestu kot cel mož. Zvest pristaš narodne stranke, kremenitega značaja in blagega srca, iskal in delil je vedno in povsod pravico in še! zanjo v najhujši boj tudi v lastno škodo. V priznanje njegovih neveljivih zaslug in nevstrašnega delovanja za blagor občine, v malo povračilo za prestale boje in v odgovor vsem ostudnim napadom na njegovo osebo, podelilo se mu je v omenjeni seji jednoglasno častno občanstvo skupne občine Vipave. Odborniki kot zastopniki ljudstva pokazali so, da zujajo prav ceniti moža in njegove zasluge in gotovo so govorili iz srca vsah, ki ga poznamo. Še jedenkrat, kličeč mu „slava“, upamo, da bode kakor dosedaj še nadalje stal na istem mestu kot župan, zvest svojim načelom, neomahljiv v svojih nazorih, trd in neizprosni tam, kjer je odbijati napade od katerekoli strani in nekđaj zmagonosno z zastavo pravice in poštenosti v roki na poraženih svojih sovražnikih.

Intendančno poročilo za leto 1895/96.

(Dalje.)

Očitalo se je intendanciji od neke strani, da ni hotela segati po slovanskem repertoarju.

V tem oziru treba je pojasniti, da je intendancija iskala slovenske igre in opere, ki se dadó z ozirom na naše razmere dostojno uprizoriti, da pa žal, ni imela zaželenega uspeha. Sezona otvorila se je z izvirnim češkim igrokazom „Pota živ-

s svojo hčerko Olgo. A svojih ugodnih razmer ni mogla v polni meri uživati, ker jo je mučila dolgotrajna bolezen — protin, katerega si je bila nakopala pri moževem pogrebu v hudi zimi. Olga, ki je spolnila baš 17. leto, bila je ob smrti svojega papa stara šele 12 let in se je šolala ravno jedno leto že v imenitnem institutu in odgojevališču v carskem Dunaju. Po smrti soprogovi jo je vzela mati domov, da ji je bila hčerka v prvih časih nesreče za tolažnico in v razvedrilo. Preskrbela ji je odgojiteljico in ji dala doma popolniti potrebno izobrazbo. K izgubi soprogovi pridružila se je druga nesreča — bolezen. Vsako leto se je peljala z Olgo čez poletje v kako kopališče in se v istini malo bolja vračala domov. A zima ji je vedno zopet pretresla kosti, da se dostikrat niti ni mogla ganiti in je trpela velike muke. Tudi letos se ji je tako godilo. Hoditi skoro nič ni mogla, in zunaj so jo le prevažali na stolu z malimi kolesci. Razen protina pa tudi pluća niso bila zdrava; vedno je pokašljevala, vendar se pri njenem enakomernem življenju stanje ni obrnilo na slabše. V kopališčih ji je bila Olga jedina družabnica, čitala ji je knjige in jo po možnosti zabavala . . . (Dalje prih.)

ljenja“, s katerim si je pisatelj Fran Svoboda pridobil v Pragi prvo konkurenčno darilo. Pri njej igra ni uspela. — Intendancija hotela je dalje uprizoriti poljako opero „Halka“, katero ima preloženo na slovenski jezik. Toda godbenega materiala ni bilo mogoče dobiti ne z Lvova ne iz Varšave in sploh od nikoder. — Isto tako morala se je opustiti uprizoritev Smetanove velike opere „Dalibor“. Toda zahtevane tantijeme, notni material in ogromni stroški za kostume ustrašili so jo, nakopati društvu, kojega gnotne razmere so glede na lanski deficit sila neugodne, tak velik trošek, to tembolj v mestu z občinstvom, ki zahteva lahko umevno in melodijozno godbo. Skušnje v Zagrebu in Gradcu so tudi dokaz, da se je za letos prav postopalo.

Za slučaj ugovora, da se je navzlic gorenjim praktičnim ozirom vendarle uprizorila „Afričanka“, moramo neinformiranim krogom pojasniti, da se je to zgodilo z najmanjšimi stroški, ki so pri taki veliki operi mogoči, kajti od nje ni bilo plačati nobenih tantijem, notni material posodilo je brezplačno narodno gledališče v Pragi in isto tako bili so izposojeni tudi kostumi. „Afričanka“ predstavljala se je petkrat ter je dala čistega dobička 515 gld. 74 kr. in bi bila v drugi polovici sezone še vlekla, da ni jedna pevka zbolela. Troški za „Prodano nevesto“ znašali so nad 1200 gld., ki se še do danes niso iz dohodkov te opere pokrili.

Kar se tiče Foersterjeve izvirne opere „Gorenjski Slavček“, poročam, da jo je intendancija popravljeno in obnovljeno sprejela od gospoda skladatelja šele za letošnjo sezono in da se je skladatelj zavezal, preskrbeti notni material. V ta namen dal ga je pisati po učencih orgljarske šole, ki s tem delom še do konca svečana meseca niso bili gotovi. Vrsta oper se iz tehniških vzrokov določil že v pričetku sezone. Bili so torej tehtni razlogi, zakaj se je „Gorenjski Slavček“ določil za mesec marcij. Da bode ta opera koncem marca meseca onemogočena, tega pa intendancija ni mogla vedeti. Gotovo ni bila njena krivda, ako je bila vsled izvestnega pritiska primorana dati odpust par pevcem, ki so jej bili neobhodno potrebni, in je morala od 20. marca naprej z opero popolnem prenehati, za tretjino meseca nepotrebno plačati mnogim članom gažo ter opustiti uprizoritev nove domače opere, ki bi bila gotovo vlekla, kar je vse prizadejalo „Dramatičnemu društvu“ najmanj 500 gld. škode, „Glasbeni Matici“ pa prav nič pripomoglo do večjega vspeha.

Istotako malo sreče imela je intendancija z dvema izvirnima slovenskima igrama.

Pri presojevanju kakovosti in literarne vrednosti izvirnih iger, držala se je intendancija načela, da jih je treba dati pred vsem merodajnim slovenskim literatom v presojo in da se šele potem uprizoré, ko se le ti izrečejo, da je delo zrelo in pripravno za oder.

Čujmo toraj, kako so se izrekli presojevalci o jedinih dveh izvirnih slovenskih dramah, kojé sta se nam dopostali v uprizoritev.

Odličen, v Beču ziveč slovenski pisatelj izreka o prvi drami svojo sodbo doslovno tako le:

„Ali je torej ta drama pripravna za oder? V tej obliki nikakor ne. Igra bi se morala, ako jej je sploh pomoči, korenito popraviti in predelati, da bi bila za silo porabna.“

Jaz bi seveda pristržno želel, da bi bilo za slovenski oder kaj domačih izdelkov, ker šele potem bi se smelo govoriti o napredku naše dramatične umetnosti. Skoraj bi rekel, da me srce boli, ko imam dramatičen proizvod domačega pisatelja pred seboj in moram po svojem prepričanju izreči, da ni sposoben za uprizoritev. — — — — —

Ako bi imel jaz pravico kaj reči gospodu pisatelju, bi mu prigovarjal, naj prav marljivo čita in preiščuje dobre dramatiške proizvode vseh narodov, resne in vesele; tudi naj čita knjige o dramatiški tehniki, posebno naj se zanima za dobre gledališke ocene, naj hodi kolikor more, pridno v gledališča in naj opazuje, kaj se godi na odru in kakšen efekt napravlja igra na občinstvo, na inteligentno občinstvo. Še nekaj: (to je morda poglobitno) opazuje naj z ostrim očesom ljudi in življenje. — Potem pa, ako čuti v sebi zmožnost in veselje za izdelovanje gledaliških iger, naj začne najprej z malenkostmi v jednem dejanju. Ker vsaka moč, vsaka zmožnost mora z malim začeti in se razvijati od stopinje do stopinje, predno se loti težjih nalog.“

Druga izvirna igra predstavljala se je pretkelo zimo od diletantov v Gradcu in je o istej prinesel že tukajšnji dnevnik „Slovenec“ oceno, katera se malone povse sklada z mnenjem naših presojevalcev, koji so se soglasno izrekli, da drama ne gledé na njeno politično tendenco nima vrednosti, katera bi jo usposobila za oder. Intendancija se sicer drži načela, da naj se gledališki izdelki naših pisateljev, kolikor mogoče milostno presojujejo in če so kolikaj za rabo, tudi vzprejemajo za uprizoritev. Začetek tudi pri drugih omikanih narodih ni bil sijajen.

Ta popustljivost pa nikakor ne sme iti tako dalje, da bi se eksperimentovalo z nezrelimi poskusi.

Intendancija si je svesta, da je postopala korektno in zavrača torej najodločneje očitanje, da namenoma zanemarija proizvode slovanskega oziroma slovenskega repertoarja. (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. maja.

— (Nova državna podpora.) V včerajšnji seji poslanske zbornice je vlada predložila naslednji zakonski načrt, kateri se gotovo reši še v tekočem zasedanju: § 1. Vlada se pooblašča, dati deželi kranjski z ozirom na potres l. 1895. v naslednje imenovane svrhe po 3% obrestovano posojilo v znesku 1.500.000 gld. iz državnih sredstev. Od tega zneska je porabiti 550.000 gld. za zgradbo deželnih poslopij, 450.000 gld. za 3% posojilo mestni občini ljubljanski v dotacijo mestnega regulacijskega zaklada in 500.000 gld. za 3% posojila potrebnim posestnikom takih poslopij v Ljubljani in v okolici, katera je potres porušil ali poškodoval. § 2. Skupni znesek 1.500.000 gld. se da deželi na razpolaganje v treh letnih obrokih po 500.000 gld. v letih 1896, 1897 in 1898. V to svrhu se dovoli vladi naknadni kredit 500.000 gld. k drž. proračunu za l. 1896, potrebščina, poglavje „Občna uprava blagajnic“; ostala dva obroka je postaviti v državna proračuna za leti 1897. in 1898. § 3. Povrniti je posojilo v znesku 1.500.000 gld. v dvajset enakih letnih obrokih, katerih prvi zapade dne 1. januarja 1901; § 4. Pravne listine, vloge, vpisi in uradni čini glede tega posojila kakor glede posojil, katera se dajo iz te svote občini ljubljanski in zasebnikom, so kolkov in pristojbin oproščeni. § 5. Izvršitev tega zakona, kateri stopi v veljavo na dan razglasenja, se naroča ministrom notranjih del in financ. — V pojasnilih, dodanih temu zakonskemu načrtu, pravi vlada, da se deloma še vedno čutijo posledice lanske katastrofe, zlasti jih čutijo hišni posestniki, občina ljubljanska in dežela sama. Te posledice po vladnem mnenju niso take, da bi bilo treba novih, nevrtačljivih podpor in brezobrestnih posojil, nego bodo zadostovala nizkoobrestna posojila.

— (Novi penzijski zakon) je že stopil v veljavo in vlada je odredila, kar treba, da se brez odlašanja izvrši. Tiste uradniške vdove, katera postanejo deležne dobrot tega zakona, to je, katerim gre 25odstotno povišanje njih pokojnin, naj svoje penzijske dekrete izroče likvidujočemu računskemu uradu, ali pa naj jih dolože s primerno nekolkovano ulogo tistemu uradu, kateri jim je pokojnino nakazal.

(K pogrebu barona Kuhna) se je včeraj odpeljala iz Ljubljane deputacija tukajšnjega oddelka pešpolka št. 17., obstoječa iz 6 častnikov in 10 vojakov.

— (Vrtna veselica pevskega društva „Ljubljane“) bo de prihodnjo nedeljo, dne 31. t. m. Petje bo vodil g. prof. Fr. Gerbič. Natančnejši vzpored priobčimo prihodnjič.

— („Slovensko planinsko društvo“) prireli v nedeljo dne 31. maja popoldanski društveni izlet iz Trzina čez Rašico k „Alešu“. Odhod iz Ljubljane po kamniški železnici popoldne ob 2. uri 5 min., prihod v Trzin ob 2. uri 43 min., od tod peš čez Rašico k „Alešu“, kamor dospejo izletniki ob 5. uri 43 min. Pri „Alešu“ prosta zabava. Odhod v Ljubljano ali peš, ali pa z vlakom, ki odbaja ob 9. uri 42 min. in pride v Ljubljano ob 9. uri 55 min. Ta izlet je gotovo ostal onim, ki so se ga pred 2 letoma udeležili, v prijetnem spominu, ker so imeli mej potjo mnogo užitka, pri „Alešu“ pa živahno zabavo. Pot čez Rašico je zelo prikladna, brez strmin, senčnata in vodi po vrhah, raz katerih je nepričakovano obsežen razgled. Nadejati se je številne udeležbe.

— (Umrli) je včeraj znani trgovec g. Mhael Kastner v starosti 76 let.

— (Imenovanja.) Poštними asistenti so imenovani poštni prakt kanti gg. Ivan Dovjak za Novo mesto, Karl May za Pulj in Bogoljub Joseli za Opatijo. Asistent Ivan Schwagerl v Opatiji in Jos. Funtek v Novem mestu sta premeščena v Trst.

— (Mestna hranilnica v Radovljici) Deželna vlada je pravila mestne hranilnice v Radovljici odobrila in prične ta dné 15. junija t. l. s poslovanjem. Na posestva bo posejevala kakor vse dosedanje hranilnice v naši kronovini razen kranjske v Ljubljani proti amortizovanju z anuitetami. Po navadi določena bo doba amortizovanja na 36 let. V odbor so bili voljeni naslednji gospodje: Alfred Rudesch, c. kr. notar; Ivan Bulovec, posestnik in trgovec; dr. Ivan Voves, okrožni zdravnik; Fran Mulej, trgovec; Andrej Grčar, nadučitelj; Anton Homan, posestnik in trgovec; Matija Kosmač, posestnik in gostilničar; Leopold Varl, posestnik; Fran Pavlošič, c. kr. poštar. V zmišlu hranilničnih pravil je tudi vsakokratni župan član odbora, sedaj gospod Aleksij Roblek.

— (Izseljevanje v Brazilijo.) Glasom razpisa tukajšnje deželne vlade dovolila je braziljska država kranjskim, štajerskim in hrvatskim kmetovalcem brezplačno naseljenje v provinciji São Paulo s pridržkom, da se vzprejemajo le rodbine, a ne posamezniki; in sicer le take, ki se pečajo s poljedelstvom. Mož in žena, ki nimata otrok, ne smeta biti stara čez 45 let, če pa imata otroke, pa ne čez 50 let. Izseljenci morajo biti zdravi in neporečeni. Pripominja se, da je braziljska vlada dovolila naseljevanje razven v provinciji São Paulo le še v provinciji Minas Geraes, kjer pa je podnebje jako neugodno in nezdravo.

— (Letina.) Ako ne pride kaka nepričakovana nima, imeli bomo letos precej ugodno letino. Razmerno hladna pomlad pač ni pospeševala rasti in zgodnjega razvoja, a tem bujnejše razvila se je vegetacija pozneje; mráz in slana, ki tako rada zamorita marsikatero nado kmetovalčevu, se letos pri nas skoraj nikjer prijavila nista. Sadno drevje, ki je večinoma ugodno ocvetelo, obeta mnogo sadu in to tem bolj, ker vsled hladne pomladi letos razmerno ni mnogo škodljivega mrčesa. O vinski trti dobajajo nam z Dolenjske in Notranjske splošno ugodna poročila; mladike čvrsto poganjajo in cvet se lepo razvija. Le tam, kjer se je lani pojavila peronospora in kjer se ni dovolj škropilo z galico, trjeje slabše uspeva ali sploh ne zeleni. Ozimna je sicer precej redka, a biljke so čvrste in je torej pričakovati lepega in zdravega zrna. Setev jarine kakor tudi sadenje krompirja in fižola se je precej zakasnilo, a pričakovati je tudi v tem obziru vsaj srednje dobre letine.

— (Nesreča na železnici.) Dne 25. t. m. je pri postaji Rimske Toplice mej 9. in 10. uro zvečer ponesrečil pomežni železnični čuvaj Matija Ozek. Šel je v službi po železničnem tiru, postalo mu je najbrž slabo, da je nezavesten padel na relse. Došli vlak ga je povezil, da je bil takoj mrtev.

— (Vesti iz Aleksandrije.) „Edinost“ poroča: Kolera napade vsak dan najmanj 50 ljudi; ter je ista najhujše azijske vrste, kajti umre jih po 95%. Vzrok, da se ta bolezen tako pogostoma pojavlja mej Arabci in da zahteva toliko žrtev, je le ta, da se ti ljudje prav nič ne varujejo in bojé pred boleznijo. Mesto da bi klicali zdravnike, ter se pokorili njihovim odredbam, bi jih pa, če bi le mogli, še kamenali. Tako se je godilo v Neapolju l. 1885. Ne napadajo pa samo zdravnikov, ampak tudi druge k sanitetni službi spadajoče organe. Mrtvice pokopavajo sami, ne da bi o tem javili dotični komisiji, vsled česar je jako težko konstatovati natančno število slučajev. Okolu bolnikov zbirajo se, kakor bi to bila kaka navadna, nenalezljiva bolezen, zraven pa pravijo: „Allah Karim!“ To se pravi: „Kakor Bog hoče!“ Pos-bne hvale v tem obziru pa je dolžna slovensko-hrvatska kolonija tja novo došlemu zdravniku gospodu dr. Pečniku na njegovi požrtvovalnosti in njegovem trudu. Ta gospod poučuje svoje rojake, kako se jim je vesti o pojavu te bolezni in si pomagati. Takoj ob konstatiranju slučaja prihiti na bolnikov dom, ter pomaga istemu z vsemi svojimi močmi. Izjavil je, da ga nobena stvar ne bi mogla užalostiti tako, kakor če pobere grozna bolezen koleda naših. Tudi frančiškani o. Humbertu Rantu gre v tem obziru velika hvala, kajti isti hodi, ne zmečé se za hudo nevarnost, neustrašljivo krog svojih napadenih rojakov, urejuje njih privatne stvari, tolaži jih ter krepča duševno. Pri umirajočih ostaja do njih zadnjega zdihljeja. Pred časom osnovalo se je v Aleksandriji „Slovensko-hrvatsko društvo“, katerega namen je združevati rojake in prirejati zabavne večere. Posebni namen društva je, pomagati tja došlim, službe si iščočim rojakinjam, posebno ob začetku njih tamošnjega bivanja. V Aleksandriji je namreč posredovalk za službe. Le-te ženske vzprejemajo tjakaj došla dekleta v hišo, dajejo jim hrane in drugo potrebno, dokler si ne dobe službe. Ko so si pa dekleta dobila službo s pomočjo posredovalk, morajo posredovalkam plačati za dobljeno hrano in prenočišče z visokimi obrestmi vred. Posredovanje in varstvo takih žensk je za neizkušene mladenke večkrat jako nevarno v duševno-moralnem obziru. Sedaj pa ne bo de treba tja došlim mladenkam iskati pomoči pri takih brezvestnih posredovalkah, ker omenjeno društvo prevzelo je to skrb in nalogo. Iskalo jim bo de brezplačno služeb, ter jih, dokler ne dobe službe, preskrbovalo s potrebnim. V slučaju bolezni plačevalo bo de društvo bolniške stroške ter bo de s tem veliko prihranjeno slovenskim občinam. Skrbelo bo de tudi, da bodo služkinje, vračajoče se v svojo domovino, plačevale le polovico vožnih stroškov iz Aleksandrije v Trst. Nadalje ima omenjeno društvo tudi svoj pevski oddelek, čegar udje se prav pridno vadijo v petju; žal, da se je moralo poučevauje ustaviti začasno radi bolezni. Tudi za osnovo tega društva gre največa hvala očetu Rantu. Ta rodoljubni svečenik obdržuje tudi vsako nedeljo slovensko propoved. Slavno pevsko društvo „Kolo“ iz Zagreba je blagodušno podarilo našemu društvu lepo svoto 50 gld. in zbirko hrvatsko-slovenskih pesmi „Kolo“. Slavnemu društvu bodi tem potom izrečena najprisrčnejša zahvala. Tudi gosp. Ausenu, blagajniku avstrijskega konzulata (Ausenu je rodom Hrvat) in g. Cibiču, trgovcu, sedaj bivajočemu v Trstu, gre posebna zahvala za osnovanje tega društva. Takoj, ko bo de pripuščalo denarno stanje, na-

pravi si društvo svoj narodni dom; upati je, da se to zgodi že v kakih 3 letih.

* (Zola plagijator) Gustava Deschamps, odlični kritik „Tempsov“ je v tem listu, ocenjuje Emila Zole najnovejši roman „Rome“, dognal, da je Zola historično vsebino svojega romana deloma doslovno prepisal iz raznih knjig in govorov; Rim sam je popisal po Boissierjevi knjigi „Promenades archéologiques“, navade pri vzprejemu pri papežu in razne dostojanstvenike na papeževem dvoru pa je tudi deloma doslovno prepisal iz Benoistove knjige „Souvenirs, hommes d'état, hommes d'église“. Sicer pa Deschamps ni prvi kritik, ki je zasledil, da je Zola pri drugih pisateljih kaj prepisal in za svoje prodal.

* (Stekla mačka) je minoli teden v Zagrebu ugriznila neko staro ženo Marijo Špohar, pri kateri so se par ur pozneje pokazali simptomi steklosti. Žena je kmalu na to umrla.

* (Grozen umor.) Pri Marija Langendorfu blizu Dunaja so našli ljudje te dni umorjeno žensko. Truplo je bilo grozno razmesarjeno, obraz povsem razbit, tako da se ni razločilo, kje je bil nos, kje oči. Rebra so bila vsa polomljena, lasje izravnani. Konstatovalo se je, da je žensko umoril nje lastni ljubimec.

* (Oče svojih podanikov.) Vsek vladar hoče biti oče svojih podanikov, a navadno ima vsak v svojih očetovskih pravicah in dolžnostih jako čudne nazore. Kralj črnega rodu Somali v Afriki ima pa brez dvoma najčudnejše. Ta vrli vladar se je naveščil, hoditi na lov; zalazovanje zverjadi ga je preveč utrudilo. Vsled tega je dal svoje sluga razpostaviti v primerni oddaljenosti in je s svojega sedeža nanje streljal. Ker so hoteli Angleži narediti konec temu barbarskemu počenjanju, je kralj zbežal v gore.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. M. Pfeifer v Krškem 70 kron 60 vin. in sicer 60 kron 20 vin. kot letnina Krške podružnice, 10 K. 40 vin. pa je izročil g. V. M., katere je nabral mej mlajšimi in starejšimi slov. velikašolci na Dunaju v R. ovi gostilni. — Gosp. A. Lavrenčič v Sv. Petru na Krasu 40 kron, katere je daroval g. Šitimir Vilhar namesto venca na krsto nepozabne Milke Vilharjeve s Kalca. — G. Fran Hrašovec v Gradcu 5 kron, katere so darovali za Velikovoško šolo: gg. Avgust Škročir, kurat v obč. bolnici 2 K., Janez Vovk, c. kr. poštni kontrolor 1 K. in dr. Silvin Hrašovec, c. kr. avskultant 2 K. — Skupaj 115 kron 60 vin. — Žvelni rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brezjavke.

Dunaj 28. maja. Poslanska zbornica je v današnji seji doglala razpravo o zakonu glede odpisa pri zemljiškem davku v slučaju ujm. Haneck je nujno predlagal, naj vlada naroči oblastvom, naj spoštujejo akademično svobodo. Klub nemške levice je sklenil interpelirati vlado zaradi sklepa protisemitskih občinskih svetnikov dunajskih, da se v mestni svet ne voli noben žid.

Dunaj 28. maja. V sinočni seji proračunskega odseka se je poročilo pododbora o načrtu regulaciji uradniških plač vzelo odobruje na znanje. Poročevalec pododborov dr. Beer je predlagal, naj se razpravlanje o načrtu odloži do jeseni. Za konservativni klub je Kathrein izjavil, da bo de nasprotoval zvišanju uradniških plač, dokler se kmetom ne olajšajo sedanja bremena.

Dunaj 28. maja. Načelniki klubov so se zjediniili, da je v tekočem zasedanju dognati vsaj generalno debato o zakonu glede preuredbe domovinstva.

Dunaj 28. maja. Gospodska zbornica je vzprejela soglasno volilno reformo. Govorila sta grof Harrach in knez Karol Auersperg.

Dunaj 28. maja. Ker je klub protisemitskih obč. svetnikov pač ponudil liberalni stranki nekaj mandatov za mestni svet s pogojem, da ne kandiduje nobenega žida, je liberalna stranka ponudbo odklonila.

Dunaj 28. maja. Cesar je rodbini barona Kuhna kondoliral v presrčno pisanem pismu, v katerem poudarja zlasti pokojnikove zasluge za obrambo Tirolske l. 1866.

Peterburg 28. maja. Car je naročil vojnemu ministru Vanovskemu, naj sporoči francoski vojski njega najtoplejše zahvalo za čestitke o priliki kronanja.

Rim 28. maja. Vsled silne vročine in pomanjkanja vode se vrne v kratkem iz Masave 28.000 vojakov v Italijo. V Eritreji ostane samo 3000 laških vojakov.

Umri so v Ljubljani:

25. maja: Valentin Šifer, posestnik, 69 let, Krakovske ulice št. 3, pljučnica.
 26. maja: Janez Planko, dijak, 15 let, Tržaška cesta št. 24, pljučnica. — Jurij Justin, čevljarški mojster, 57 let, Florijanske ulice št. 13, vnetje hrbtne možga. — Marija Gradišar, tovarniška delavka, 48 let, Tržaška cesta št. 12, pljučnica.
 27. maja: Andrej Tekavec, tovarniški delavec, 61 let, Karolinska zemlja št. 26, jetika. — Anton Gorjanc, železniški čuvaj, srčna hiba.

Meteorološko poročilo.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barmetrova v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
27.	9. zvečer	736.9	17.0	sl. vzhod	skoro jas.	0.3
28.	7. zjutraj	736.7	12.9	sr. vzhod	soparno	
	2. popol.	734.5	19.1	sr.ssvzhod	nevihta	

Srednja včerajšnja temperatura 18.3°, za 2.8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 28. maja 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	30	"
Avstrijska zlata renta	122	"	40	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	—	"
Ogorska zlata renta 4%	122	"	30	"
Ogorska krona renta 4%	98	"	75	"
Avstro-ogorske bančne delnice	949	"	—	"
Kreditne delnice	345	"	75	"
London vista	120	"	—	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	72 1/2	"
20 mark	11	"	74	"
20 frankov	9	"	52	"
Italijanski bankovci	44	"	55	"
C. kr. cekini	5	"	65	"

Zahvala.

Nemožno zahvaliti se osebnostno vsestranskim pojavom srčnega sočutja ob smrti preljube nam soproga, oziroma očeta in starega očeta, blagorodnega gospoda

Jurija Justin-a

izreka tem potem vsem tešiteljem, darovalcem vencev, udeležencem sprevoda, osobito slavni čevljarški zadrugi svojo priskrbo zahvalo. Bog plati!

(2472)

Žaluoja obitelj.

Učenec

14 let star, čvrst, zmožen slovenskega ter nekoliko nemškega jezika, vzprejme se v trgovino mešanega blaga.

(2460-2)

Jakob Petrovič v Trebnjem.

Prostovoljna dražba lesa.

V torek, dné 2. junija t. l., zjutraj ob 9. uri prodal bode podpisane v lastnem gozdu ležečem mej Fužinami in Hrastjem, poleg vojaškega vežbališča, okolu

900 smrekovih debel

razne velikosti in debelosti, lepe, zdrave kakovosti prostovoljnimi dražbenimi potom najvišjim ponudnikom proti takojšnjemu odvozu lesa. Prostor in lega je za odvoz kaj ugodna.

Debla se bodo oddala razdeljena po 50, 40, 30, 25 in 10 komadov.

Iv. Fabian

trgovec v Ljubljani.

(2470-1)

Važno za kolesarje!

Usojam si naznaniti, da sem svojo mehanično delavnico sedaj uredil tudi za raznovrstno popraviljanje koles (biciklov). Istotako imam vedno v zalogi

kolesa (bicikle)

najnovejše ter najboljše vrste po najnižjih cenah

ter poskrbujem na posebno željo zajedno tudi razpečevanje že rabljenih, a še dobro ohranjenih koles.

Velespoštovaje

(2332-8)

Fran Kaiser, puškar v Ljubljani,
Selenburgove ulice št. 6.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Izjava.

Podpisane obžalujem, da sem dné 6. majnika 1896 v razburjenosti nepramišljene besede zoper gospode uradnike na državnem kolodvoru v Ljubljani govoril, po katerih se oni žaljene čutijo.

Jaz prekličem tem potem svoje besede kot popolnoma neosnovane.

V Ljubljani, dné 27. majnika 1896.

(2471-1)

J. Leuz.

Zlahtne namizne rake

za katere se jameči, da doidejo živi na odločni kraj, pošilja proti povzetu poštine prosto v poštinih košaricah po 4 1/2 kilo čiste teže, in sicer: 100 komadov rakov za juho za gld. 2.80, 60 velikanskih rakov za gld. 3.60, 40 solo-rakov za gld. 4.80, 32 najlepših solo-rakov za gld. 5.80. (2463-3)

J. Neumann, Monasterzyska 383, Galicija.

V Toplicah pri Rudolfovem

odda podpisane

8 opravljenih sob

tujcem v najem in pošlje omnibus k vsakemu vlaku. Druga pojasnila daje

(2461-2)

Ivan Sitar v Toplicah.

Nagrobne vence

v največji izbiri in po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov

v vseh barvah

(2054-12) IV.

priporoča

Karol Recknagel.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“.

Solidna črna svila

naravnost iz tovarne.

Zažge naj se vzorec svilnega blaga in morebitno ponarejenje se takoj pokaže. Pristna, čisto vegetalno barvana, solidna črna svila pusti bel pepel. Ponarejena, otežena svila, ki rada postane masno svetla in se hitro lomi, pušča temnorjav in svetlorjavkast pepel.

Pošilja se poštine in carine prosto na dom. — Vzorce naj se zahteva iz

Hohensteinske svilokalnice „Lotze“ v Hohensteinu na S. Meh. tovarna svilnega blaga.

(2223)

Največja zbirka črnih, belih in barvanih svil.

b (2)

Štev. 2095 I. 1896.

(2446-2)

Morsko kopališče v Novem

(Hrvatsko Primorje)

„Lišanj“

zvano, otvarja se dné 1. junija. Sezona traja do konca oktobra. Kopališče je priznano kot najboljšo radi svoje plitkosti za male in odrasle ter radi peskovitih tal in čistosti morja.

Cene za kopanje iznašajo in to:

Abonementi za celo kopališčno sezono:

a) za jedno osebo	3 gld. — kr.
b) za dve osebe	5 " — "
c) za tri osebe	7 " — "
d) za štiri osebe in več	10 " — "

Abonentna karta velja samo za dotično osebo ali obitelj dotičnega.

Blok-karte:

a) 30 kart za ceno	2 gld. 50 kr.
b) 50 kart za ceno	3 " 50 "

Pri blokkih niti pri abonentih ni perilo uračunjeno.

Pojedino kopanje stane 10 kr. — Za perilo ali katerikoli del istega plača se vsak pot kadar se rabi 10 kr.

Gg. doktorji lečništva brez izjeme so prosti za svojo osebo in za svojo obitelj plačanja kopališčnih pristojbin. — Gostilni je dovolj na razpolaganje z izvršnimi kuhinjami ter je v istih pripravah po želji za vse stanove na izber in po zmernih cenah. — Stanovanja je dobiti v gostilnah kakor tudi v privatnih hišah počeni od 50 kr. dalje, z ozirom na število postelj, položaj stanovanja itd. — Komunikacije so jako ugodne. Parobrod vozi vsak dan dvakrat iz Reke in to: zjutraj ob 8. uri 45 min., popoldne ob 1. uri 30 min., a ob torkih še tretji ob 5. uri zjutraj; iz Senja pa vsaki dan ob 5. uri zjutraj. — Bižnja železniška postaja Plase oddaljena je 3 ure vožnje z vozom, ki se mora prej naročiti. — Druga razjasnjenja in navodila daje

občinsko poglavarstvo kot kopališčna uprava v Novem

dné 10. maja 1896.

Upravitelj občine:
Potočnjak.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.